

Visualisez ce message dans votre navigateur

CEGESOMA - Rijksarchief

NIEUWSBRIEF

Nr 68 - September 2021

NIEUWS

MARIE CURIE BEURS

Een prestigieuze beurs voor Adina Babeş (EHRI/CegeSoma) met als doel onderzoek uitvoeren over het lot van Joodse vluchtelingen in de jaren dertig tot aan de periode van massale uitroeiing.

► [Lees meer](#)

VERHUISOPERATIE VAN ARCHIEFCOLLECTIES

Volg de stand van zaken van de verhuisoperatie van onze collecties.

► [Lees meer](#)

FEDTWIN BELCOWAR

Goedkeuring van een nieuw onderzoeksproject aan het CegeSoma/Rijksarchief in samenwerking met de KU Leuven, over de economische aspecten van de Koude Oorlog in relatie tot België.

► [Lees meer](#)

AGENDA

ONTMOETING PUBLIEKSGESCHIEDENIS

Afspraak op 13 oktober voor een debat naar aanleiding van het verschijnen van de Belgische bronnengids van de kolonisering, met auteurs Pierre-Alain Tallier en Marie Van Eeckenrode. Ontdek dit nieuwe instrument, dat een wetenschappelijke, maatschappelijke en herinneringsgerichte benadering mogelijk maakt van de geschiedenis van de kolonisatie.

► [Lees meer](#)

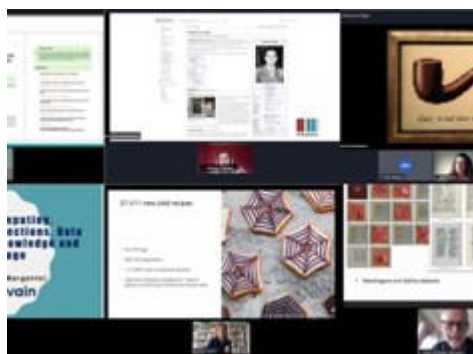
SAVE THE DATE EN CALL FOR PAPERS

Papers zijn welkom tot 31 oktober 2021, voor een internationale conferentie over de bezettingen tijdens de Eerste Wereldoorlog, die van 23 tot 25 juni 2022 plaats zal vinden in het CegeSoma.

► [Lees meer](#)

PUBLICATIES

HET PROJECT ADOCHS

Ontdek de 'Gids Digitalisering en Kwaliteit', met organisatorische en methodologische tips voor de verbetering van digitale data.

► [Lees meer](#)

BELGISCH TIJDSCHRIFT VOOR NIEUWSTE GESCHIEDENIS

Het thematisch dubbelnummer (in het Engels) over de impact van WO1 op Ieper en het derde nummer met individuele artikelen zijn verschenen.

► [Lees meer](#)

Luchtvaartsquare 29 / B-1070 Brussel / Belgium
Copyright © CegeSoma / Rijksarchief, alle rechten voorbehouden

Modifiez votre profil - Pour vous désabonner cliquez ici

Flexmail

[Home](#) » [Project](#) » BELCOWAR (FED-tWIN)

BELCOWAR (FED-tWIN)

Versterking voor de onderzoekslijn Koude Oorlog in het CegeSoma

Cegesoma in the spotlight

Op 19 juli werd een nieuwe reeks FED-tWINS – gezamenlijke langlopende onderzoeksprojecten waarin federale wetenschappelijke instellingen en universiteiten structureel samenwerken – goedgekeurd. De FED-tWIN Belcowar, over de economische aspecten van de Koude Oorlog en België, werd aan het Rijksarchief/Cegesoma en de KULeuven toegekend. Deze FED-tWIN laat het CegeSoma toe om het thema van de Koude Oorlog en België volwaardig te ontwikkelen en als kernthema te verankeren.

BELCOWAR wil een nieuw licht werpen op de geschiedenis van de Koude Oorlog door de positie van België binnen de zogenaamde Pax Americana te onderzoeken. De focus ligt op het economisch beleid, voornamelijk de internationale handel (de GATT-rondes), en de vraag naar de effecten van de Amerikaanse macro-economische beleidsdruk op de Europese landen. BELCOWAR is om minstens drie redenen vernieuwend: omvangrijke onontgonnen archieven van beleidsinstanties en ondernemingen (zoals de *Société Générale*) bewaard in het Rijksarchief en de archieven van de FOD Buitenlandse zaken zullen worden geëxploiteerd, concepten uit de politieke wetenschappen zullen voor dit historisch onderzoek worden geoperationaliseerd en de rol van West-Europese landen in de geschiedenis van de Oost/West-kloof zal worden geherevalueerd.

BELCOWAR bouwt voort op recent sociaalhistorisch onderzoek dat op basis van nieuwe archiefcollecties de trans-Atlantische betrekkingen in een veel breder en veel complexer web van multilaterale verbanden heeft gesitueerd. Dit onderzoek legt de nadruk op het belang van Europese *agency* (in tegenstelling tot een sterk op de VS gerichte benadering) en de rol van uitwisseling en onderhandeling tussen statelijke en niet-statale actoren (pressiegroepen, sociale bewegingen en bedrijven). In deze vernieuwde geschiedschrijving gaat veel aandacht uit naar de wijze waarop economische dimensies de trans-Atlantische betrekkingen hebben vormgegeven. BELCOWAR sluit aan bij deze nieuwe ontwikkelingen en verlegt de focus naar de druk waaraan kleine landen blootstaan wanneer ze afhankelijk zijn van de bescherming van een grote mogendheid, de manieren waarop ze daarmee omgaan en hoe overwegingen inzake internationale veiligheid worden gecombineerd met economische belangen. België is een zeer relevante casus, zowel in termen van actoren (P.-H. Spaak, P. Harmel), locatie (zetels van NAVO en EU) als economische structuur (België is een kleine open economie die sterk afhankelijk is van internationale handel). BELCOWAR wil nagaan hoe Belgische overheden en niet-statale actoren omgingen met tegenstrijdige belangen, hoe loyaliteit zich in de loop van de tijd ontwikkelde, en hoe die zich verhiel tot de conjunctuur van de Koude Oorlog, de ontwikkeling van de Europese integratie, de veranderende mondiale context, bestuurlijke verschuivingen en ideologische verschillen.

BELCOWAR is een samenwerking tussen het Rijksarchief en de KU Leuven. Voor de KU Leuven is prof. dr. Bart Kerremans (Faculteit Sociale Wetenschappen) de promotor, voor het Rijksarchief [dr. Dirk Luyten](#) (CegeSoma). De FED-tWIN-financiering laat toe één onderzoeker aan de werven, die half om half aan het Rijksarchief en aan de Universiteit zal werken. De start van het project is voorzien in 2022 en we houden u daarvan zeker op de hoogte.

De FED-tWIN BELCOWAR komt op een bijzonder goed moment. Eind november 2020 sprak het Gespecialiseerd Wetenschappelijk Comité van het CegeSoma zijn steun uit voor de focus op de Koude Oorlog als nieuw thematisch domein van ons studiecetrum. Sindsdien hebben onze onderzoekers verschillende keren de koppen bij elkaar gestoken om een onderzoeksagenda op te stellen die complementair is aan het BELCOWAR-project. Omdat de politiek-diplomatieke deelname van België aan de Koude Oorlog al uitvoerig is belicht, werd besloten om vooral de Belgische manifestaties van de 'culturele' Koude Oorlog, de strijd om culturele en ideologische suprematie tussen de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie, centraal te stellen. De combinatie van het economische en het culturele perspectief zal zorgen voor een frisse kijk op de Belgische dimensies van het conflict tussen kapitalisme en communisme.

Met de hernieuwde aandacht voor de Koude Oorlog knoopt het CegeSoma bovendien aan met een oudere onderzoekstraditie naar de geschiedenis van het anticommunisme in het België van die periode. De belangrijkste vruchten daarvan waren de publicaties over de moord op de communistische volksvertegenwoordiger Julien Lahaut in 1985 (Rudi Van Doorslaer & Etienne Verhoeyen, *De moord op Julien Lahaut. Het communisme als binnenlandse vijand*) en in 2015 (Emmanuel Gerard, Widukind De Ridder & Françoise Muller, *Wie heeft Lahaut vermoord? De geheime Koude Oorlog in België*). Die onderzoeken toonden bovendien al de sterke implicatie aan van economische elites in de creatie van een Belgische Koude Oorlogcultuur.

Partners

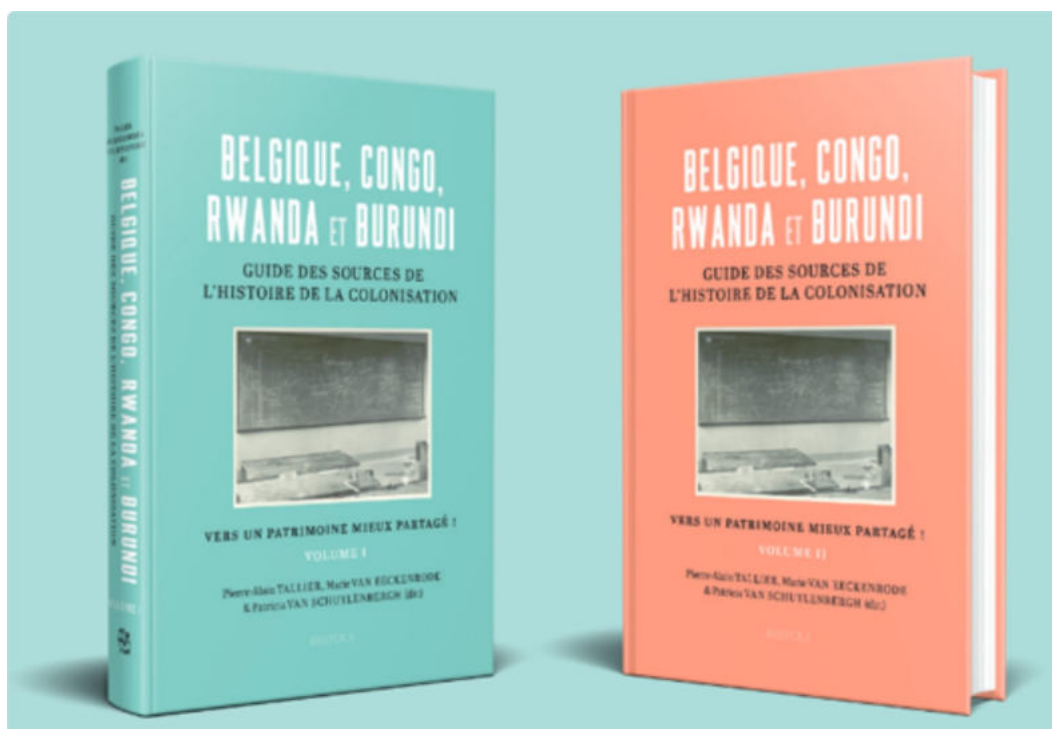
© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » [België, Congo, Rwanda en Burundi](#). Gids van de bronnen van de geschiedenis van de kolonisatie. Naar een beter gedeeld erfgoed !

België, Congo, Rwanda en Burundi. Gids van de bronnen van de geschiedenis van de kolonisatie. Naar een beter gedeeld erfgoed !

Ontmoeting Publieksgeschiedenis in het CegeSoma (2021-2)

[CegeSoma in de kijker](#) [Conferentie](#)

Conferentie-debat (in het Frans) met als gasten Pierre-Alain Tallier en Marie Van Eeckenrode, twee auteurs van de gids.

Chantal Kesteloot leidt het gesprek

Tot nu toe bestond er geen instrument dat in België alle beschikbare bronnen over de Belgische kolonisering in Afrika aanwees en kon lokaliseren. Met het verschijnen van de " Gids van de bronnen van de (Belgische) kolonisering" « *Guide des sources de l'histoire de la colonisation (belge)* » is het nu eindelijk zover. Deze publicatie telt 2.300 bladzijden en bevat 1.500 notities over bijna 20 strekkende kilometer archieven die in meer dan 80 bewaarinstellingen in België terug te vinden zijn.

Deze Gids is het resultaat van een partnerschap van het Rijksarchief met het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika en er werd aan meegewerkt door meer dan 30 archivariissen en historici, onder leiding van Pierre-Alain Tallier, Marie Van Eeckenrode en Patricia Van Schuylenbergh. De gids werd uitgegeven door Brepols, met steun van de FOD Wetenschapsbeleid (Belspo) en de Universitaire Stichting.

Wij nodigen u uit om, in aanwezigheid van twee auteurs, het wetenschappelijke belang van het boek te ontdekken en om samen te debatteren over de wetenschappelijke, maatschappelijke en herinneringsvragen die het oproept.

Gasten :

Pierre-Alain Tallier : doctor in de hedendaagse geschiedenis aan de *ULB (Université libre de Bruxelles)*, wnd. diensthoofd van het departement Brussel van het Rijksarchief en titularis van de cursus archivistiek aan de *ULB*. Hij ligt aan de basis van verschillende bronnengidsen (over de parastatalen, de Eerste Wereldoorlog, het Jodendom, ...). Zijn interesse gaat vooral uit naar de toegankelijkheid van archieven in relatie tot burgerschap en maatschappelijke vraagstukken.

Marie Van Eeckenrode is archivaris bij het Rijksarchief (ARA2) en gastprofessor aan de *UCLouvain* (cursus en seminaries '*Histoire et Archives*'). Zij staat in voor de overdracht van de 'Afrikaanse archieven' van de FOD Buitenlandse Zaken naar het Rijksarchief (ARA2). Haar onderzoek spitst zich toe op de archivistiek en schrijfpraktijken met als doel het maatschappelijke engagement van de archivaris te begrijpen en te ondersteunen. Er lopen drie projecten: "Dekolonisering van en door de archieven" / "Décoloniser (par) les archives" (samen met Pierre-Alain Tallier en Bérengère Piret, Rijksarchief), "Als voormalige 'kinderen van het gerecht' inzage vragen in hun dossier" / « Quand les anciens 'enfants du juge' demandent accès à leur dossier » (met Aurore François, *UCLouvain*), "De gebeurtenis archiveren : de herdenkingen na de aanslagen" / « Archiver l'événement : les mémoriaux post-attentats » (met de onderzoekers van het *Network of Spontaneous memorials, University of Manchester*).

Moderator :

Chantal Kesteloot is verantwoordelijke voor publieksgeschiedenis bij het CegeSoma/Rijksarchief. Zij is in het bijzonder geïnteresseerd in het fenomeen "herdenkingen" en de plaats van het verleden in de openbare ruimte, meer bepaald in de namen van straten en pleinen. Zij coördineert de website *Belgium WWII* en heeft verschillende publicaties op haar naam staan, met als meest recente: "*Walloon Federalism or Belgian Nationalism? The Walloon Movement at the End of the First World War.*" Zij maakt deel uit van het wetenschappelijk comité van het BELvue-museum en is secretaris van de *International Federation for Public History*.

13/10/2021 - 12:30 - 14:00

Praktisch :

Waar ? Conferentiezaal van het CegeSoma, Luchtvaartsquare 29 – 1070 Brussel

Wanneer ? Woensdag 13 oktober 2021 (12u30 – 14u00)

Inschrijven verplicht: isabelle.ponteville@arch.be of 02.556.92.11

Opgelet ! Coronamaatregelen: *er zijn nog een aantal veiligheidsmaatregelen van kracht in het gebouw van het CegeSoma. Bij aankomst moet u uw handen ontsmetten en u moet overal in het gebouw een mondmasker dragen. Om voldoende afstand tussen de deelnemers te bewaren, wordt het aantal plaatsen in de conferentiezaal beperkt en worden de inschrijvingen afgesloten zodra het maximum is bereikt. De zaal wordt tijdens en na de conferentie genoeg verlucht. Wij behouden ons het recht deze tweede Ontmoeting Publieksgeschiedenis te annuleren als de gezondheidsmaatregelen dat vereisen. Alvast bedankt voor uw medewerking en begrip !*

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Frans

TREFWOORDEN

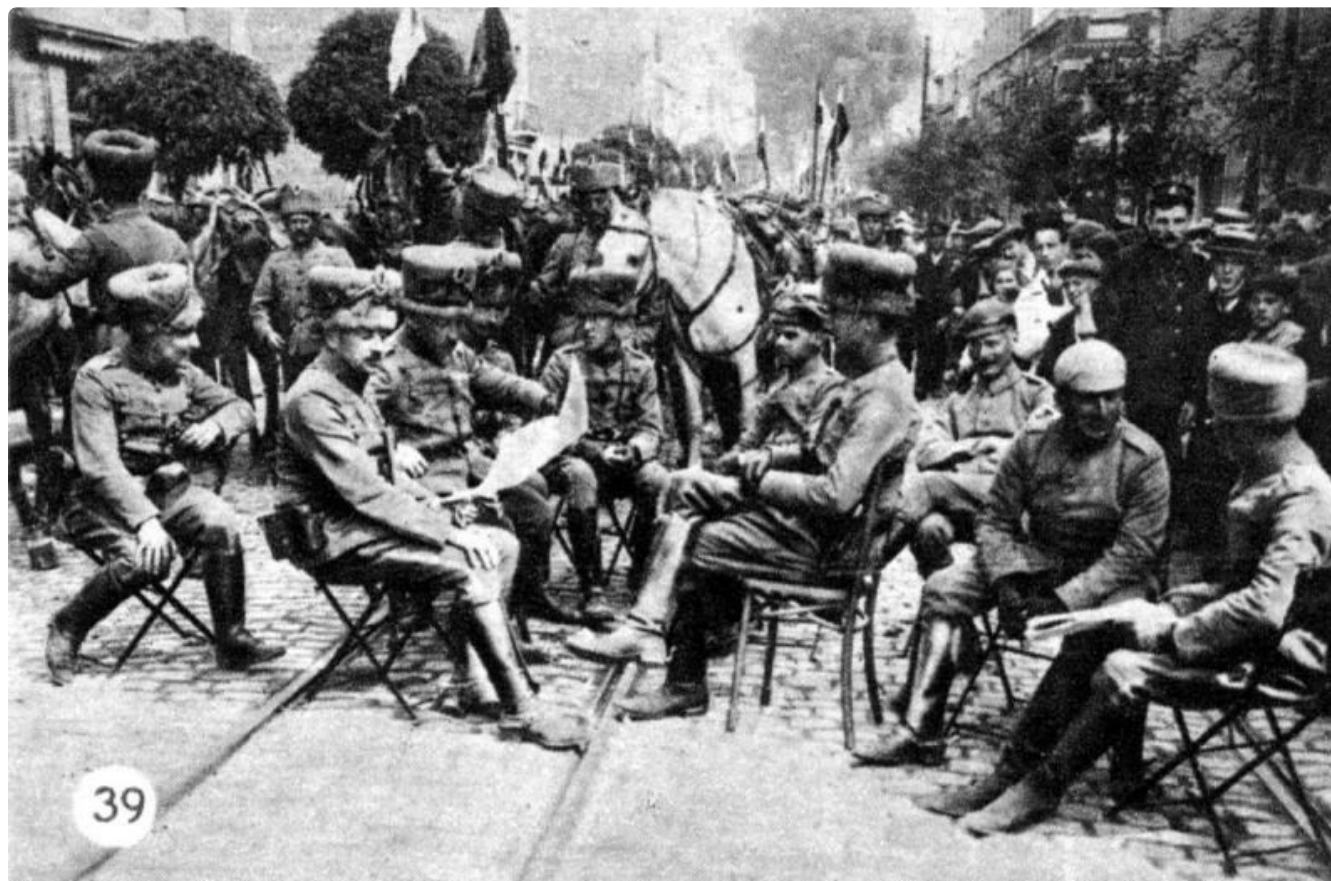
[kolonie](#) [kolonialen](#) [kolonialisme](#) [dekolonisatie](#) [Congo](#) [archieff](#) [memoires](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Call for papers

Call for papers

The Great(er) War of Military Occupations in Europe: antecedents, experiences, and legacies. Brussel, 23-25 juni 2022.

Het **CegeSoma** en **LaRHis** (UCLouvain) organiseren een internationale conferentie over de bezettingen tijdens de Eerste Wereldoorlog. De conferentie zal plaatsvinden in het CegeSoma, van 23 tot 25 juni 2022.

We willen kijken naar de verschillende vormen van bezettingen tijdens WOI om zo betere analytische categorieën te ontwikkelen die ons toelaten voorbij de traditionele geografische en chronologische afbakeningen te kijken.

De Call for Papers is nu gelanceerd en alle voorstellen (200 woorden) moeten ingezonden zijn **voor 31 oktober 2021**, bij occupations2022@gmail.com. Voor de volledige tekst van deze call for papers : [klik hier](#).

Voor meer informatie, contacteer zeker het organiserend team via de voorziene adressen !

Ander nieuws

[Alles weten over de Belgische verzetslieden? Raadpleeg Wikibase Verzet](#)

[Geschiedschrijving in België en Nederland](#)

[De resultaten van het ADOCHS-project](#)

[Marie Curie fellowship voor Adina Babeş-Fruchter](#)

[Studiedag ADOCHS : vanaf nu kan je inschrijven!](#)

[Het verzet in België : een debat](#)

[Belgium WWII, van provinciegouverneurs tot de naoorlogse rechtspraak](#)

[De fototheek van het CegeSoma keert terug naar de Luchtvaartsquare](#)

[Een nieuw reservatiesysteem voor de leeszaal \(15 juni\)](#)

[Themanummer 'De Leiegouw' over verzet en collaboratie](#)

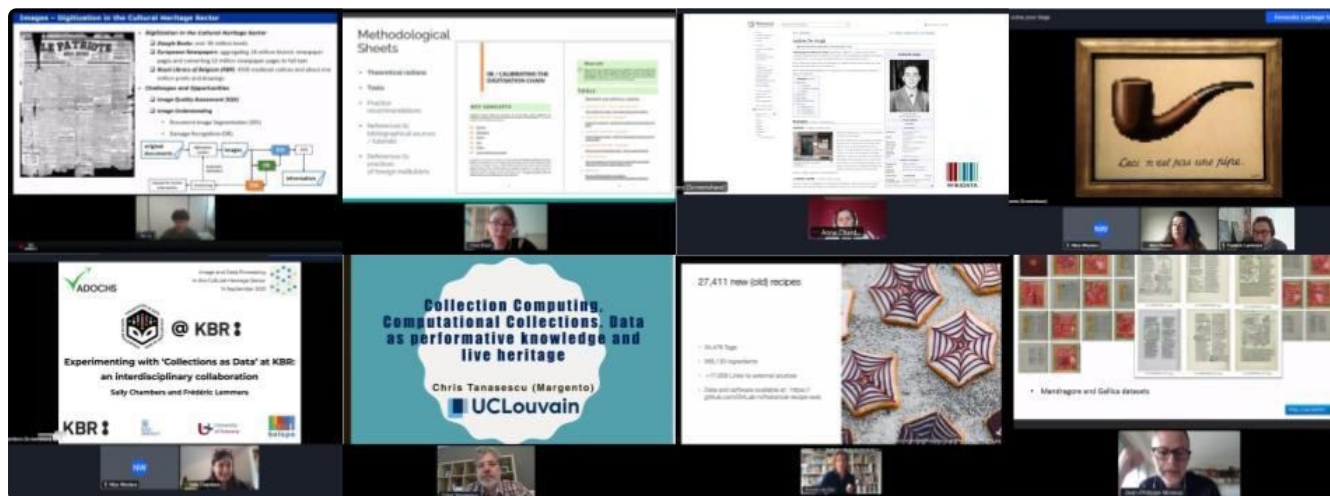
[Belgische onderzoekster naar het archief van de 'oorlogspaus' Pius XII](#)

[De gecensureerde en clandestiene pers van de twee wereldoorlogen vanaf nu toegankelijk via de on-line catalogus Abraham](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » De resultaten van het ADOCHS-project

De resultaten van het ADOCHS-project

Op 14 september 2021, bijna 5 jaar na de start, werd het [ADOCHS-project](#) afgesloten. Dat gebeurde on-line.

Meer dan honderd deelnemers hadden zich ingeschreven: onderzoekers, deskundigen in digitalisering, verantwoordelijken voor digitaal beleid van erfgoedinstellingen, archivariissen of conservatoren van collecties uit België, Frankrijk, Zwitserland, Duitsland en Nederland. Zij konden kennismaken met de resultaten van dit project van het CegeSoma (D04 – Rijksarchief) in samenwerking met de KBR (Koninklijke Bibliotheek van België), de VUB (Vrije Universiteit Brussel) en de ULB (*Université libre de Bruxelles*). Doel van deze [studiedag](#): onderzoeken van het begrip 'kwaliteit' met betrekking tot de digitalisering van collecties, maar ook nadenken over de mogelijkheden van het gebruik van artificiële intelligentie door archieven en bibliotheken.

In de voormiddag hebben de onderzoekers en partners de resultaten, conclusies en vervolgtrajecten van dit multidisciplinair project toegelicht – gaande van de informatiewetenschap tot de digitale wiskunde. Dat bood [Chloé Brault](#), een onderzoeker verbonden aan het CegeSoma, ook de gelegenheid om de publicatie aan te kondigen van de ["Gids Digitalisering & Kwaliteit", die gratis kan opgeladen worden vanop de website van het CegeSoma.](#)

Deze studiedag wou echter niet alleen de resultaten van dit onderzoeksproject belichten, maar ook ingaan op de toekomstperspectieven: de evolutie van bibliotheken, archieven en musea in het licht van de artificiële intelligentie. Dat stond in de namiddag op het programma met interessante gedachtewisselingen en bijdragen vanuit verschillende hoeken van de *'Bibliothèque nationale'* van Frankrijk tot het *KNAW Humanities Cluster* van Amsterdam en het *Central European Institute of Technology* van Brno.

Goed om weten : u vindt alle presentaties op de [website van het project](#). Daar verschijnen binnenkort ook de video's van de studiedag (on-line voorzien op 30 september).

Ander nieuws

[Alles weten over de Belgische verzetslieden? Raadpleeg Wikibase Verzet](#)

[Geschiedschrijving in België en Nederland](#)

[Call for papers](#)

[Marie Curie fellowship voor Adina Babeş-Fruchter](#)

[Studiedag ADOCHS : vanaf nu kan je inschrijven!](#)

[Het verzet in België : een debat](#)

[Belgium WWII, van provinciegouverneurs tot de naoorlogse rechtspraak](#)

[De fototheek van het CegeSoma keert terug naar de Luchtvaartsquare](#)

[Een nieuw reservatiesysteem voor de leeszaal \(15 juni\)](#)

[Themanummer 'De Leiegouw' over verzet en collaboratie](#)

[Belgische onderzoekster naar het archief van de 'oorlogspaus' Pius XII](#)

[De gecensureerde en clandestiene pers van de twee wereldoorlogen vanaf nu toegankelijk via de on-line catalogus](#)

[Abraham](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Publication](#) » [Publicatie van het nieuwe \(thema-\) dubbelnummer van het BTNG \(2021, 1-2\)](#)

Publicatie van het nieuwe (thema-) dubbelnummer van het BTNG (2021, 1-2)

... en van het meeste recente derde nummer van het BTNG (2021-3)

[Wereldoorlog I](#) [Wereldoorlog II](#) [Tijdschrift](#)

Niet te missen:

1/ **Het recente themanummer (in het Engels)** van [het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis](#) gewijd aan een eeuw herdenkingsleven in leper; een welvarende middeleeuwse Vlaamse stad die vanaf 1914 een eersterangs herinneringsplek werd over de Eerste Wereldoorlog.

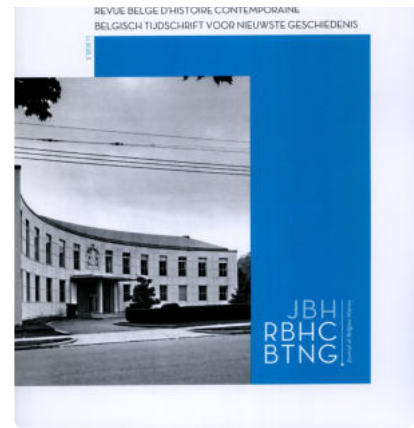
Onder leiding van twee gastredacteurs, **Delphine Lauwers** (wetenschappelijk medewerker bij het Rijksarchief) en **Matthew Haultain-Gall** (wetenschappelijk medewerker aan de Université Catholique de Louvain), biedt dit dubbelnummer originele bijdragen in de vorm van artikelen, discussies en interviews met specialisten over de demografische impact van de Eerste Wereldoorlog op leper, de rol van de oorlogstribunalen in de wederopbouw, de plaats van leper in het collectieve geheugen over de hele wereld, naast ook beschouwingen over de toekomst van de stad nu de herinneringsgolf van het eeuwfeest is weggeëbd.

2/ **Het meest recente, derde nummer** bevat vier artikelen en enkele nieuwe boekrecensies.

De vier artikelen behandelen thema's die zo uiteenlopend zijn als : het imperiaal project van Leopold II in Congo, architectuur als instrument in de Belgische diplomatie na WOII, 19^e eeuwse Belgische diplomatie in China en het Duits gevangenisbeleid in Antwerpen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Wenst u een exemplaar? Stuur een e-mail naar cegesoma@arch.be of hilde.keppens@arch.be

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11